

[Anders Andersen.]

et udvalg, hvor man nøjere kan få lejlighed til at undersøge de af mig her rejste spørgsmål.

Iøvrigt skal jeg tilsige lovforslaget en velvillig behandling fra mit partis side.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Mit parti tilsiger velvillig behandling af det fremsatte lovforslag.

Under hensyn til, at den gældende lov udløb den 1. juli, så det forsåvidt er et nyt lovforslag, vi skal til at vedtage, kan det være rimeligt at se på det og de forskellige ting, det berører, i et udvalg. Det er ingen bebrejdelse overfor finansministeren; vi kan alle glemme, når vi skal skynde os.

Jeg synes også, det vil være rimeligt nu at lade loven optrykke. Lovforslagets bemærkninger og ministerens fremsættelse indeholder henvisninger til love, der ligger langt tilbage, og slår man efter i dem, henvises der til endnu ældre love. Jeg tror, at det af hensyn til alle de mennesker, der skal administrere ordningen ude i kommunerne, vil være rigtigt for klarhedens skyld at få loven optrykt, som den nu ser ud, hvadenten det skal være i forbindelse med byggestøtteloven eller som en selvstændig lov — de behøver sådan set ikke administrativt at hænge sammen.

Steen: Vi er enige med den højtærede finansminister i, at man, alle forhold taget i betragtning, må komme til det resultat, at det vil være rimeligt at forlænge loven om fritagelse for ejendomsskyld til staten af nybygninger. Jeg benytter imidlertid lejligheden til at gøre opmærksom på, at denne fritagelse for en vis gruppe af bygninger i modsætning til andre bygninger skaber et ulighedsforhold og mange vanskeligheder navnlig i kommuner, hvor der sker stor nybebyggelse. Dette problem berører ganske vist ikke direkte dette lovforslag, men jeg vil gerne henlede opmærksomheden på det, i håb om, at de medlemmer, der har lejlighed til i andre udvalg at beskæftige sig med problemet, vil have deres opmærksomhed henvendt på, at der her er noget, der på en eller anden måde må rettes.

Alfred Jensen: Vi finder den foreslåede forlængelse rimelig, og den kommunistiske gruppe kan derfor tilsige lovforslaget støtte.

Oluf Pedersen: Jeg kan også anbefale lovforslaget. Hvad angår lovens løbetid, går jeg ud fra, at det problem løses på anden måde inden lovens udløb.

Finansministeren (Kampmann): Jeg takker for tilslutningen til det fremsatte lovforslag. Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) sagde, at lovforslaget egentlig skulle have været fremsat i sidste samling, men det blev udarbejdet så sent, at jeg ikke ville bebyrde tinget med det; derfor blev det udskudt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om oprettelse af en landsskatteret og om tilsynet med skatteligningen m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 343, fremsættelsen i tidenden sp. 323).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Johs. E. Larsen: I bemærkningerne til lovforslaget tilkendegives det, at de foreslåede ændringer ikke tager sigte på en egentlig revision af loven af 31. marts 1938, men alene går ud på at sætte landskatteretten i stand til at fremme behandlingen af klagesager. Den højtærede finansminister har derfor i det væsentlige begrænset forslaget til en udvidelse af rettens medlemstal, nemlig fra 18 til 22 medlemmer. Desuden skal der udnævnes 2 viceformænd

[Johs. E. Larsen.]

til at deltage i påkendelse af klager dels for at fremme sagbehandlingen, dels og vel navnlig for at aflaste retsformanden, der nu er overbebyrdet.

Jeg vil dog mene, at man rent administrativt må følge denne udvidelse af retten op med øget kapacitet i kontorerne, da det jo er kontorerne, der skal udføre det store forarbejde, før sagerne kan forelægges retten. Det er mit indtryk, at det nu i lige så høj grad er vanskeligt kontormæssigt at vinde med, som det er for rettens medlemmer at klare de ca. 9000 sager, der hvert år indgår til landsskatteretten.

Også efter den ændrede affattelse af stk. 1 i § 8 skal 4 af de medlemmer, der vælges af finansministeren, repræsentere landbruget, industrien eller håndværket, handelen og arbejderne. Mon det ikke var på tide, at tjenestemændene fik en repræsentant i landsskatteretten? Når nu antallet af medlemmer, som skal udnævnes af finansministeren, forøges til 12, var det vel rimeligt, at en af disse blev en repræsentant for tjenestemandorganisationerne. Jeg skal tillade mig at bede den højtærede finansminister overveje dette spørgsmål.

Bestemmelsen om, at rettens kontorchefer, når retten finder det påkrævet, kan deltage i afgørelsen af klager over ansættelse af indkomst og formue, tager formentlig navnlig sigte på de såkaldte udvalgs-sager — altså sager, som ifølge deres karakter eller efter afgivet indstilling må siges at være oplagte.

Det foreliggende lovforslag skulle give mulighed for et noget hastigere tempo i landsskatterettens behandling af klagesager; men strømmen af klager vil vedblive at flyde, medmindre vi får en mere udtømmende og mere tidssvarende skattelovgivning.

Den tilpasning til udviklingen, de årlige ligningslove indebærer, rejser ofte nye problemer, som giver anledning til klager og til fortolkning. Som allerede nævnt vil en udvidelse af rettens medlemstal give mulighed for en hurtigere afvikling af de mange klagesager, og jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget til velvillig behandling og vedtagelse.

Må jeg dernæst for egen regning fremsætte

endnu et par bemærkninger udfrå det synspunkt, at lovforslaget måske burde have været noget mere vidtrækkende. Det ville efter min mening lette rettens forretningsgang, om man gik over til direkte korrespondance med de lokale myndigheder, så at ligningsdirektoratets stilling som mellemled bortfaldt. Jeg finder også, at retten ved skønsmæssige ansættelser i for høj grad er bundet til det skøn, de lokale myndigheder udøver.

Jeg ved, at landsskatteretten udviser stor tolerance og langmodighed overfor klagerne. Det hænder ikke så sjældent, at en klager blot med et par linier siger, at han påklager ansættelsen uden nærmere at angive, hvad han er utilfreds med; senerehen undlader han måske oven i købet at besvare de spørgsmål, der stilles. Det medfører naturligvis et stort arbejde for rettens kontorer at klarlægge sådanne sager. Jeg synes, man med nogen ret må kunne stille større krav til klagernes medvirken og selvvirksomhed under klagebehandlingen.

Den tanke har også været udkastet, om man ikke burde indføre en vis begrænsning i klageadgangen ved at udskille de sager, som måtte forekomme helt bagatelagte, så at disse uden dyberegående behandling afvistes — men jeg forstår af den højtærede finansministers fremsættelse, at disse og andre spørgsmål må ventfe, indtil skatte-reformforslaget er behandlet.

Alfred Bøgh: Når jeg på mit partis vegne kan give tilsagn om at medvirke til den foreslåede udvidelse af landsskatteretten, skyldes det først og fremmest hensynet til skatteyderne. Når forholdet er det, at mange skatteydere i årevis har måttet vente på landsskatterettens afgørelse, må vi — uden glæde, snarere med sorg — gå med til udvidelsen. Skatteyderne må have krav på, at en sag, der indankes for landsskatteretten, kommer til behandling og afgørelse indenfor en rimelig tid, og en ventetid på flere år er ikke en rimelig tid.

Mens græsset gror, dør horsemor, siger et gammelt ord, som det kan være på sin plads at minde om her. For en skatteyder kan det være af afgørende økonomisk betydning at få en påklaget ansættelse behandlet hurtigt, ja, af så stor betydning, at

[Alfred Bøgh.]

økonomisk sammenbrud bliver følgen, hvis der skal ventes for længe på afgørelsen. Det er en kendsgerning, at adskillige tusind sager har ophobet sig i retten, og dette forhold må rettes. Selvom vi er meget betænkelige ved at udvide administrationsapparatet yderligere, må vi skyde disse betænkeligheder til side for at sikre skatteyderne, at sagerne afgøres indenfor en rimelig tid.

Kan dette mål så nås ved den foreslåede ændring? Det er mit absolutte indtryk, at rettens formand i høj grad trænger til at blive aflastet for en del af sit arbejde. Hvorvidt dette nås bedst ved at udvide retten med 2 viceformænd, eller man kan nøjes med at bemyndige kontorcheferne til at fungere i formandens sted i visse sager, må vi kunne drøfte i et udvalg.

Lovforslaget går ud på at udvide antallet af medlemmer til 22, hvoraf de 10 vælges af folketinget og 12 af finansministeren. Det foreslåede antal medlemmer skal jeg ikke sige noget til; hvis sagerne skal fremmes, må der flere medlemmer til at votere. Derimod vil jeg mene, at der må en grundig overvejelse til, inden man i loven fastsætter, hvordan disse medlemmer skal vælges; jeg føler mig aldeles ikke tryk ved den foreslåede ordning. Af de 12 medlemmer, finansministeren vælger, skal ifølge § 8, stk. 1, mindst 3 opfylde betingelserne for at kunne blive landsdommer, og derimod har jeg ingen indvendinger. Bestemmelsen om, at 4 medlemmer skal repræsentere landbruget, industrien eller håndværket, handelen og arbejderne, er optaget uændret fra den nugældende lov; her vil jeg gerne rejse det spørgsmål, om ikke det vil være rimeligt, at også andre interesser bliver repræsenteret. Det er muligt, at man bør adskille industri og håndværk, så de hver får en repræsentant, og det vil måske være rimeligt at give også funktionærerne en repræsentant. Jeg går ud fra, at de grupper, der skal repræsenteres, sædvanligvis indstiller til ministeren, hvem der skal vælges,

men indstillingsret giver loven jo ikke. Jeg vil være interesseret i at høre en udtalelse fra ministeren herom.

Hele spørgsmålet om, hvordan de 22 medlemmer skal vælges, må mit parti forbeholde sig at tage stilling til under udvalgsarbejdet; men jeg kan allerede nu sige, at vi finder en bemyndigelse for ministeren til at vælge 12 af de 22 medlemmer for vidtgående.

I § 8, stk. 2, foreslås det, at formanden plus 2 medlemmer kan afgøre en sag, imod tidligere formanden plus 4 medlemmer. Mit parti er noget betænkeligt ved at gå så langt ned med hensyn til det antal medlemmer, som kan træffe afgørelse i en sag, og ønsker også dette spørgsmål drøftet nøjere. Personlig er jeg ikke så betænkelig, da jeg fra mit arbejde i retten ved, at det kun vil blive rene rutinesager, der afgøres på den måde; jeg tror, det vil være nødvendigt at indføre denne regel for at fremme behandlingen af sagerne. Måske kunne der i forretningsordenen indføres en bestemmelse om, at det kun er rutinesager, der kan afgøres på denne måde. En sådan bestemmelse vil formentlig kunne tilfredsstille de betænkelige.

Jeg har ikke noget at sige til § 8, stk. 3, hvorefter en kontorchef kan indtræde i formandens sted, for når voteringen ikke er enstemmig, skal klagen overgå til almindelig behandling, og det må være sikkerhed nok.

Ændringen af § 14, som vedrører adgangen til at indhente oplysninger til brug for retten, har jeg ikke noget at sige til. Jeg forstår, det er meningen, at regler herom skal fastsættes i forretningsordenen. Jeg vil dog henstille til ministeren, at udvalget får lejlighed til at udtale sig om forretningsordenen under dennes udarbejdelse.

Efter disse bemærkninger vil jeg gerne slutte, som jeg begyndte, og sige: af hensyn til skatteyderne må vi medvirke til, at sagerne afsluttes hurtigst muligt. Den nuværende tilstand er urimelig både for retten og for skatteyderne, og jeg håber, man med dette lovforslag som grundlag må kunne nå et tilfredsstillende resultat.

Erna Sørensen: I en tid, da man daglig taler om at spare på statsudgifterne, kan man vel sige, at det er ret uheldigt, at et lovforslag som det, vi her behandler, kommer frem, idet vi må se sådan på det, at det betyder yderligere statsudgifter. På den anden side vil jeg ligesom det ærede medlem hr. Alfred Bøgh fremhæve, at man har et vist hensyn at tage til skatteborgerne, som har krav på, at deres sager ikke bliver liggende uafgjort i årevis. Jeg tror heller ikke, ligningsmyndighederne kan være tjent med denne tilstand, idet vedkommende skatteydere økonomiske stilling mange gange kan være ganske ændret i den mellem-liggende tid.

Vi har da i vor gruppe drøftet spørgsmålet om, hvorvidt man kan klare problemet ved at få et par viceformænd og eventuelt nogle fungerende kontorchefer. Spørgsmålet er jo i allerhøjeste grad, om man har mandskab nok til at forberede sagerne, så at de hurtigt kan komme til at cirkulere blandt landsskatterettens medlemmer. På det punkt vil vi gerne tage et lille forbehold, indtil vi får oplysning om, hvordan landsskatteretten arbejder, og kan tage stilling til, om det er på dette punkt, man skal sætte yderligere ind.

Vi har for så vidt ikke noget at indvende mod selve det princip, at der kommer et par viceformænd. Det er ganske uoverkommeligt for formanden at være med i alle afgørelserne; men vi ser dog en vis fare deri, at man skyder afgørelserne over til nogle kontorchefer og til den lille landsskatteret, som man må sige det er, hvis kun 2 medlemmer er med til at votere foruden formanden. Nu kræves der ganske vist enstemmighed, og hvis denne ikke opnås, skal sagen gå til normal behandling i den udvidede ret. Vi ved også godt, at der er mange sager, som ikke just er principielle, men blot en gentagelse af, hvad der foreligger tidligere afgørelse for, således at de måske ikke kræver en så omfattende behandling. Det er imidlertid ting, vi kan tale om i udvalget.

Ministerens forslag om, at § 14, stk. 1, 2. punktum, skal udgå, er vi noget betænkelige ved. Det er dog altid rart at kunne se i en lov, hvad man kan forlange af oplysninger, og hvor man kan henvende sig for at få dem. Vi er bange for her at give

den højtærede finansminister en udvidet bemyndigelse. Ganske vist ved vi, at det ifølge § 6 er finansministeren, der fastsætter forretningsordenen. Men i lovens klare bestemmelse om, hvilke oplysninger man kan forlange, er der dog i virkeligheden en vis begrænsning, og det vil vi foreløbig henholde os til. Vi har jo fra andre love en vis respekt for skattemyndighedernes indgriben med hensyn til at skaffe sig oplysninger. Mange gange har det virket uheldigt, at man har brugt kontrollovens bestemmelser, og hvis der i den foreliggende bestemmelse ligger blot en antydning af, at finansministeren ønsker en udvidet bemyndigelse, stiller vi os meget skeptisk og afventende og vil gerne drøfte sagen i udvalget.

Så kommer vi til spørgsmålet om landsskatterettens sammensætning. Det foreslås jo, at retten skal udvides til at omfatte 22 medlemmer. Her vil mit parti ligesom det ærede medlem hr. Alfred Bøghs gerne se nærmere på, hvilke grupper af befolkningen der skal have repræsentanter såvel i ligningsrådet som i selve retten. Vi finder det uheldigt, når der i den nugældende lov — og også i lovforslaget — står „industrien eller håndværket“. Det ville dog være ganske rimeligt og naturligt, at håndværket ved en udtrykkelig bestemmelse havde en repræsentant, så at det ikke skal bero på en afgørelse på højere sted, om det skal være enten industrien eller håndværket, der skal repræsenteres. Det er forhåbentlig også noget, vi kan drøfte nærmere i udvalget, om disse repræsentanter skal tages af det antal, som den højtærede minister skal udnævne, eller de skal tages af repræsentanterne for folketinget, og da der skal være plads for flere og er brug for flere, som det også er fremhævet af den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Johs. E. Larsen, kan man jo også tænke sig tjenestemænd eller funktionærer repræsenteret.

Jeg vil til slut, idet jeg på mit partis vegne går ind for en velvillig behandling af lovforslaget og en forhåbentlig hurtig gennemførelse af det, efter at vi har fået de oplysninger, vi ønsker, fremdrage et enkelt spørgsmål overfor den højtærede minister. Der blev for nogle år siden her i tinget spurgt om, hvor mange sager der egentlig havde hobet sig op, og såvidt jeg husker, blev det oplyst, at der af den såkaldte pukkel re-

[Erna Sørensen.]

sterede ca. 3 000 sager. Jeg vil gerne spørge, om de er afviklet, og om, hvor mange sager man har i øjeblikket, så at man kan bedømme, om det er rigtigt, at selvom der har været en tilbagegang i antallet af klager — som oplyst i finansministerens fremsættelse — er der dog så mange sager, at en udvidelse er nødvendig. Det kan ikke være sådan, at en sag skal ligge gennem flere år og cirkulere mellem de forskellige myndigheder. Det er uheldigt, det nedsætter respekten for landsskatteretten, som i mangfoldige tilfælde har været en udmærket institution — ikke mindst for skatteborgerne.

Axel Sørensen: Mit parti var i sin tid med til at gennemføre kontrolloven af 12. juli 1946 vedrørende ligningen, og det er klart, at der efter vedtagelsen af denne lov, som blev grundlaget for ligningsmyndighederne, er kommet en hel masse klagesager fra skatteydere, som måske ikke har været inde i de mange bestemmelser vedrørende skatteligningen og derfor har påklaget en kendelse, der har været afsagt af lokale ligningsmyndigheder eller skatteråd, til landsskatteretten. Derved blev antallet af klagesager bragt op til en meget stor højde, så at landsskatteretten ikke har kunnet magte at gennemføre disse sager i det tempo, som skatteyderen eller myndighederne ude i landet havde krav på. Derfor er det såre rimeligt, at den højtærede finansminister nu søger at råde bod på dette, så at man kan få disse mange sager ud af huset, som man siger, og få kendelserne klaret. Jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, om han har nogen anelse om, hvor stort antallet er af de klagesager, man ligger med i øjeblikket i landsskatteretten.

Mit parti vil også være meget interesseret i udarbejdelsen af forretningsordenen for landsskatteretten. Rent praktisk vil jeg tro, at landsskatteretten godt kunne sætte sit arbejdstempo op for at søge at nå med. Landsskatteretten er jo den højeste institution, hvortil man kan påkære en kendelse, og dens arbejde må derfor være sådan, at dens kendelser afsiges på rigtig og behørig måde. Vi er ude i rådene kede af det, når man gennem kendelse ændrer

en skønmæssig ansættelse fra et skatteråd.

Jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, om det tekniske udvalg, som i sin tid blev nedsat, har afgivet betænkning. Der var her bl. a. det synspunkt fremme, at landsskatteretten burde ændres således, at der blev to landsskatteretter, eventuelt en her og en i Jylland. Jeg spørger, om denne tanke er totalt opgivet af den højtærede finansminister.

Løvrigt vil jeg vedrørende det foreliggende lovforslag sige, at vi i det radikale venstre er interesserede i, at der gennemføres en lovgivning på dette område, som fremmer arbejdet af hensyn til skatteyderne, således som det er sagt af tidligere ordførere, og jeg skal knytte nogle enkelte bemærkninger til de ændringer, som er foreslået.

Der er efter min mening tre ting ved den foreslåede ændring af landsskatteretten, som er iøjnefaldende. For det første er der forøgelsen af medlemstallet fra 18 til 22. Såvidt jeg erindrer, var landsskatteretten ifølge den lov, vi fik i 1938, på 14 medlemmer, 6 valgt af rigsdagen og 8 af finansministeren. Senere, i 1952, ændredes dette, således at antallet blev forøget med 4 til 18 medlemmer, hvoraf 9 blev udpeget af folketinget og 9 af finansministeren. Det er jo således, at der nu er repræsentanter for landbrug, industri, handel og arbejdere, og jeg vil gerne på mit partis vegne nævne tanken om, at også den store stab af funktionærer bør blive repræsenteret, når medlemstallet nu udvides. Hvad iøvrigt udpegningen af medlemmer angår, vil jeg spørge den højtærede finansminister, om det ikke burde være sådan, at halvdelen blev valgt af folketinget og halvdelen af ministeren, men det er jo et spørgsmål, vi kan tales ved om, når udvalget begynder sit arbejde.

Der foreslås nu i § 8 oprettet 2 stillinger som viceformænd, og det siges her, at de skal opfylde betingelserne for at kunne blive landsdommere; dette gælder også mindst 3 af de medlemmer, som finansministeren skal udpege. Jeg synes ikke, man her skulle udelukke den værdifulde og indsigtfulde støtte, som nationaløkonomer kunne bidrage med i dette arbejde, og det er efter mit partis mening forkert, at nationaløkonomer på grund af disse bestemmelser skal udelukkes fra en af de

[Axel Sørensen.]

omtalte førende stillinger i administrationen. Jeg vil gerne høre finansministerens mening om dette spørgsmål.

Det hedder endvidere i § 8, stk. 3, at retten kan bestemme, at kontorchefer ved retten kan deltage i afgørelsen af klager over ansættelser af indkomst og formue. Mit parti synes, at man derved drager administrationen lidt rigelig stærkt ind i afgørelsen. Vi finder det tilrådeligt, at mindst 3 medlemmer deltager i afgørelsen af sådanne klager.

§ 18 drejer sig om indgivelse af salgsindberetninger fra købere af faste ejendomme til brug for vurderingsmyndighederne og for ligningsarbejdet. Det er indberetninger, som er nødvendige såvel ved vurderingen af faste ejendomme som ved ligningsarbejdet med ansættelse af indkomst- og formueskat, og vi vil gerne være med til, at man på dette område søger at bidrage til, at oplysninger om disse forhold kommer frem på et sådant tidspunkt, at de kan tages med under selve ligningsarbejdet.

Jeg skal med disse bemærkninger, idet der jo er spørgsmål, som vi nærmere kan tale om og uddybe i udvalget, sige, at vi ser hen til en landsskatteret, der kan træffe den rette afgørelse i de sager, som landets skatteydere ønsker afgjort af retten, hvis formål det er at afgøre disse sager, således som det er lovens mening, og at den kan afsige sine kendelser indenfor et tidsrum, som både skatteydere og myndigheder kan være tjent med.

Alfred Jensen: Den kommunistiske gruppe erkender, at forholdene på det område, lovforslaget omhandler, ikke er tilfredsstillende. Man kan vel endda sige, at de er urimelige, og derfor er vi enige med de øvrige partier om, at ændringer her er nødvendige.

Vi har selvfølgelig lige så lidt som nogen anden gruppe her i tinget nogen interesse i, at administrationsapparatet svulmer unødigt op, men det forekommer os, at her er et område, hvor man af hensyn til skatteyderne bliver nødt til at foretage de ændringer, der er påkrævet. Om det så alene kan klares med den udvidelse af retten, der her er foreslået, er en anden sag. Jeg ville nok tro, at der også må ske en ændring i selve

apparatet, så sagerne både bliver forberedt grundigt og kommer rettidigt fra hånden.

Angående den foreslåede sammensætning af landsskatteretten er der allerede fremsat bemærkninger fra andre ærede ordførere, og jeg forstår, at der i udvalget vil blive drøftet repræsentation for andre grupper end de her nævnte. Jeg skal derfor vente med de bemærkninger, jeg måtte have at gøre, indtil der foreligger ændringsforslag fra udvalget. Jeg kan iøvrigt tilsige forslaget en velvillig indstilling fra vor side.

Søren Olesen: Mit parti er altid betænkelig ved en udvidelse af administrationen, men jeg må indrømme, at i det tilfælde, det her drejer sig om — en ankeinstans og en retsinstans for skatteyderne — anser vi den foreslåede ændring for at være meget nødvendig, så at skatteyderne kan få deres sager afgjort indenfor en rimelig frist og dog have den beskyttelse, der ligger i at kunne klage til og få deres sager afgjort ved en højere instans.

Hvis man skulle undgå denne udvidelse, måtte det ske ved, at skattelovene bliver forenklet således, at der ikke bliver så mange klagesager, og det håber vi kan ske ved den forestående skattereform, sådan at det med tiden måske igen kunne blive muligt at indskrænke landsskatteretten.

Nu kan det også være, at det kunne betyde noget, at der er et godt samarbejde mellem de forskellige instanser. Ligningsrådet, ligningsdirektoratet og landsskatteretten har jo hver sit område, men jeg går ud fra, at man dog har et vist samarbejde også forud for tilrettelæggelsen af ligningsarbejdet. Det er ikke heldigt, når det sker, at de retningslinier, ligningsrådet har udsendt, bliver underkendt, således som jeg synes der har været noget tilløb til med hensyn til vurderingen af grundværdierne ved sidste vurdering, hvor en af de retningslinier, som ligningsrådet har fastlagt, tilsyneladende ikke har kunnet holde ved højere instans. Jeg tænker på det forhold, at man ved den sidste vurdering mente, at huslejestoppet skulle have indflydelse på ansættelsen af grundværdierne, medens det ser ud til, at denne betragtning siden er blevet underkendt. Når der på den måde udsendes nye retningslinier, synes jeg, det var naturligt, at det blev drøftet de forskellige in-

[Søren Olesen.]

stanser imellem, sådan at man ikke bagefter skulle underkende de bestemmelser, som var udsendt, således som det er sket nogle steder, hvor man er gået i lag med omvurderinger. Det virker altid noget foruroligende, når noget sådant kan ske, uden at det kan påpeges, at der ellers er sket en forskydning i grundværdierne siden sidste vurdering.

Som sagt, vi kan ikke indvende noget imod, at man udvider landsskatteretten. Hvorvidt finansministeren eller folketinget så skal udnævne de nye medlemmer, tør jeg ikke rigtig sige noget om. Faren for, at det bliver politiske udnævnelser, er for så vidt lige stor, enten det er finansministeren eller det er folketinget, der udnævner. Man kan jo sige, at hvis vi skifter regering hvert tredje eller fjerde år, er der nogen sandsynlighed for, at forskellige anskuelser bliver repræsenteret, hvis finansministeren udnævner; men jeg vil gerne anbefale, at erhvervene får så mange repræsentanter som muligt. Jeg mener, det er vigtigt, at man har sagkyndige repræsentanter for de forskellige erhvervsgrupper, som kan klarlægge erhvervenes specielle forhold. Det vigtigste er, når retten skal være en beskyttelse for skatteyderne, at der der findes repræsentanter, som er kendt med skatteydernes forhold indenfor de forskellige erhverv, og jeg mener derfor, at der kan være grund til at overveje, om ikke det bør præciseres, at der skal være flere end de fire repræsentanter for erhvervene.

Når der så er tale om, at der skal udnævnes to viceformænd, og at kontorcheferne i visse tilfælde træder i stedet for formanden, er det naturligvis for at fremme sagerne, og hvis der iøvrigt, som man må gå ud fra, er udarbejdet retningslinier, vil der ikke være noget i vejen for, at det kan virke tilfredsstillende. Hvor det drejer sig om mere principielle sager, må man jo regne med, at man henskyder afgørelsen til et større forum indenfor landsskatteretten.

Med disse bemærkninger vil jeg tilsige vor støtte til lovforslaget. Med hensyn til enkeltheder må vi forbeholde os retten til at tale med ved senere behandlinger.

Finansministeren (Kampmann): Jeg vil gerne takke for den almindelige tilslutning

til den tankegang, der ligger bag lovforslaget, at det nu er nødvendigt at styrke landsskatteretten, således at den bedre kan overkomme det arbejde, som er blevet pålagt den.

Der er under forhandlingen spurgt, hvor mange sager der ligger i retten i øjeblikket. Tallet er 14 000. Jeg må med det samme gøre opmærksom på, at der altid om efteråret er maksimum af sager, idet der kommer mange sager ind i løbet af sommeren og efterårsmånederne, men det er stadig således, at 10 000—12 000 sager ligger uafgjort i altfor lang tid. Derfor er det nødvendigt at sørge for, at denne pukkel kommer væk, og at sætte landsskatteretten i stand til mere kontinuerligt at behandle de sager, som den får forelagt. Det er også baggrunden for, at såvel landsskatteretten som skattedepartementet og også jeg har været interesseret i at finde en form for udvidelse.

Man kan så spørge, og vi har også spurgt os selv, om der er mulighed for at begrænse antallet af sager. Det ærede medlem hr. Johs. E. Larsen var også inde på dette spørgsmål. Det kan ske på forskellige måder. Man kan kræve en særlig form for indgivelse af klage; man kan også kræve, at der skal erlægges et gebyr, eller man kan på anden måde søge at begrænse sagernes antal. Men vi er meget tilbage herfor, idet vi anser det for et demokratisk princip, at enhver, der ønsker at klage over ansættelsen, skal kunne gå til landsskatteretten, uden at det skal være nogen økonomisk byrde, og uden at skulle søge hjælp hos revisor eller sagfører. Ganske vist kan det altså være et bekosteligt princip, men jeg anser det for meget væsentligt, og det er grunden til, at vi ikke har stillet noget krav om, at klage skal indgives i en særlig form, eller om erlæggelse af et bestemt gebyr.

Når vi ikke på denne måde kan begrænse antallet af sager, må man finde ud af, hvordan retten kan blive i stand til at behandle sagerne, og så opstår spørgsmålet: Hvad er nåleøjets i rettens arbejde nu? Af det forslag, der her foreligger, kan man se, at vi har ment, at nåleøjet er dette, at formanden for landsskatteretten skal deltage i alle sagers behandling. Ved at dele formandens arbejde ud på to viceformænd og under særlige forhold også til kontorcheferne mener vi, at vi kan få puklen bragt ud

[Finansministeren.]

af verden og sætte retten i stand til at behandle sagerne, som jeg sagde før, mere kontinuerligt. Viser det sig så, at denne udvidelse af formandskabet med to viceformænd medfører, at kontorerne ikke kan følge med en overgang, må vi tage dette op; men om dette skal medføre noget mere, synes jeg ikke vi skal tage stilling til, før vi har fået puklen fjernet og set, hvorledes retten virker, når den kommer ind i en mere normal gænge; så kan man senere diskutere, hvordan udvidelsen skal finde sted. Jeg behøver ikke her at lægge skjul på, at man fra rettens side oprindeligt har ønsket 4 viceformænd, men jeg syntes, det var for mange, og derfor har jeg skåret antallet ned til 2.

Man kan også drøfte, hvor mange medlemmer retten skal bestå af. Jeg er altså standset ved de 22, og der er i og for sig heller ikke rettet indvending herimod af nogen af de ærede ordførere. Derimod kan man gøre sig mange tanker om, hvorledes de 22 medlemmer skal udpeges, og i hvilket omfang de skal repræsentere bestemte interesser. Jeg har overvejet dette spørgsmål og er nået til det resultat, at ligemeget hvad jeg foreslog, ville man komme med ændringsforslag, og derfor tog jeg mit udgangspunkt i den bestående affattelse.

Jeg må også gøre opmærksom på, at selvom jeg har holdt fast ved § 8's nuværende bestemmelse om de 4 erhvervsrepræsentanter, er det ikke udelukket, at såvel tjenestemandinteresser som andre interesser kan blive repræsenteret i retten, men jeg forstår, at vi kan tale om dette i udvalget. Jeg vil dog gerne give udtryk for, at det ville være rart for finansministeren at have en mulighed for at udpege mænd eller kvinder med indsigt i disse spørgsmål, selvom disse mænd eller kvinder ikke repræsenterer bestemte interesser, og derfor vil jeg mene, at vi stadig, selvom man vil udvide antallet af dem, der repræsenterer erhvervsinteresser, skal sørge for, at vi ikke udvider så stærkt, at der ikke bliver noget spillerum tilbage for finansministeren til at udpege sådanne specielt sagkyndige medlemmer af retten.

Endelig er der rettet en vis kritik mod bestemmelsen om, at en kontorchef blot med 2 medlemmer kan afgøre sager. Der er tænkt særlig på at få det, jeg før har kaldt puk-

len, ud af verden, og der er tænkt på sager, der ofte betegnes som udvalgssager, hvor principperne altså er fastlagt i forvejen, og hvor det blot gælder om at få afviklet sagerne. Derfor vil jeg tro, at man skal fastholde denne bestemmelse; om man så vil gøre den til en overgangsbestemmelse, kan vi drøfte i udvalget.

Jeg takker endnu en gang for tilslutningen og skal nok i udvalget fremlægge de synspunkter, der ligger til grund for lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Johs. E. Larsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forhøjelse af prisen på klasselotteriets lodder m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 349, fremsættelsen i tidenden sp. 321).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Mærk: Den forhøjelse af prisen på klasselotteriets lodder med 20 pct. og den forøgelse af loddernes antal, som her foreslås, er særdeles velbegrunder under hensyn til prisudviklingen siden 1948 og til de vanskeligheder, der visse steder er med at kunne tilfredsstille efterspørgslen efter lodder.

Lovforslagets gennemførelse vil bl. a. betyde, at kollektørernes økonomiske forhold forbedres, hvilket sikkert er tiltrængt, at gevinsterne bliver større, at der bliver bedre muligheder for at kunne sikre sig en lodseddel, og at statens overskud af lotteriet forøges, alt under forudsætning af, at befolkningens interesse for at spille i lotteriet vedvarer, hvad jeg slet ikke tvivler på den vil.

Jeg kan med disse få bemærkninger anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.